

Meteorologisk
institutt

METinfo

Nr. 17/2016
ISSN 1894-759X
METEOROLOGI
Oslo, 18.02.2016

Rapport etter førjulstorm Svalbard

18.-19. desember 2015

Sammendrag

Den 18 og 19 desember lå et kraftig lavtrykk sør for Svalbard, og ga østlig full storm flere steder på øygruppa, og mye nedbør i form av snø og snøfokk. I etterkant av stormen gikk det et stort ras i Longyearbyen, fra fjelltoppen 'Sukkertoppen' rett utenfor bykjernen. Ti hus ble tatt i dette raset, og to personer omkom. Skadene etter selve vinden var imidlertid beskjedne.

Innhold

Sammendrag	2
1 Rapport	4
1.1 Kort beskrivelse.....	4
1.2 Lang beskrivelse.....	4
1.3 Varsel.....	4
1.3.1 Fase A.....	4
1.4 Observasjoner fra det aktuelle området.....	6
1.4.1 Vindobservasjoner fra noen utvalgte stasjoner i (fylke).....	6
1.4.2 Nedbør.....	6
1.5 Sjeldenhet.....	7
1.6 Skader.....	7
1.7 Oppsummering/ konklusjon.....	7

1 Rapport

1.1 Kort beskrivelse

Lavtrykk sør for Svalbard, østlig storm, kraftig snøfall og snøfokk. Snøskred fra Sukkertoppen i Longyearbyen, to omkomne.

1.2 Lang beskrivelse

I løpet av formiddagen den 18. lå det to lavtrykk sør og sørvest for Svalbard, og disse slo seg sammen til ett lavtrykk på 960 hPa på ettermiddagen den 18. Dette ga full storm over store deler av øygruppa, og tett snøfall og mye snøfokk. Lavtrykket lå stort sett i ro i løpet av den 18 og den 19. Den kraftigste vinden var knyttet til en øst-vest orientert front som passerte sakte nordover over øygruppen. Kl. 10 lokal tid den 19. passerte fronten Longyearbyen, og vinden minket her. Ca. en time senere gikk et større ras i fjellsiden under Sukkertoppen, og tok med seg 10 av de s.k. Spisshusene, med to dødsfall som resultat.

Det ble sendt ut fase-A varsel på vind torsdag 17. kl. 11:45, og dette varslet ble opprettholdt til om kvelden den 19. Fase A ble da avsluttet siden observasjoner og prognose ikke tydet på at det ville bli nødvendig med fase B på vind.

1.3 Varsel

1.3.1 Fase A

Melding om økt overvåkning:
Hendelse nr.9, 1. varsel - fase A

Varsel for områder under økt overvåkning:
Spitsbergen:
Fra fredag kveld ventes austlig sterk storm utsatte steder, natt til lørdag kan hende perioder med orkan. Det ventes også sterke vindkast,

lokalt 40-45 m/s. Lørdag morgen avtar vinden, først i sør.

Beskrivelse av vær-situasjonen:

To lavtrykk som nå ligger ved Jan Mayen og Island går nordover mot Svalbard og utvikler seg til et stormsenter i dag. Fredag forsterker lavtrykket seg ytterligere, før det svekkes utover lørdag. NB! Vær-situasjonen er nå under ØKT overvåkning og publikum må sjekke TV/radio/internet for oppfølgende meldinger. Ovenfor angitte områder og værforhold må foreløpig vurderes som anslag på potensial, IKKE et detaljert ekstremvarsel. Dersom data tilsier at denne situasjonen bør nedgraderes, vil det bli meldt at økt overvåkning avsluttes. Dersom data tilsier at denne situasjonen bør oppgraderes, vil det bli sendt ut ekstremvarsel i henhold til gjeldende kriterier.

Melding om økt overvåkning:

Hendelse nr.9, 2. varsel - fase A

Varsel for områder under økt overvåkning:

Spitsbergen:

Fra fredag kveld ventes austlig sterk storm utsatte steder, natt til lørdag kan hende perioder med orkan. Det ventes også sterke vindkast, lokalt 40-45 m/s. Lørdag morgen avtar vinden i sør, om kvelden også i nord.

Beskrivelse av vær-situasjonen:

Et stormsenter i Norskehavet går nordover og ventes å være like sørvest av Spitsbergen i kveld. Lørdag ligger lavtrykket omtrent i ro og svekkes noe. NB! Vær-situasjonen er nå under ØKT overvåkning og publikum må sjekke TV/radio/internet for oppfølgende meldinger. Ovenfor angitte områder og værforhold må foreløpig vurderes som anslag på potensial, IKKE et detaljert ekstremvarsel. Dersom data tilsier at denne situasjonen bør nedgraderes, vil det bli meldt at økt overvåkning avsluttes. Dersom data tilsier at denne situasjonen bør oppgraderes, vil det bli sendt ut ekstremvarsel i henhold til gjeldende kriterier.

Avsluttende fase A:

Melding om økt overvåkning:

Hendelse nr.9, 3. varsel - fase A

Varsel for områder under økt overvåkning:

Spitsbergen:

Vinden er nå på det sterkeste, og vil avta noe i løpet av natta. Vi venter fortsatt opptil full storm utsatte steder, og sterke vindkast, men ikke ekstrem vindstyrke. Økt overvåking avsluttes.

Beskrivelse av vær-situasjonen:

Lavtrykket ligger sørvest for Spitsbergen og beveger seg sakte vestover.

Video sendt fra MET Tromsø i forkant av stormen:

<https://vimeo.com/149392300>

1.4 Observasjoner fra det aktuelle området

1.4.1 Vindobservasjoner fra noen utvalgte stasjoner i (fylke)

Maksimalvindene under Spitsbergenstormen 18-19.12.2015:

Sørkapp.....: 51kt (full storm), vindkast 59kt
Hornsund.....: 48kt (full storm), vindkast 79kt
Svalbard lufthavn....: 48kt (full storm), vindkast 59kt
(begge fra METAR, synop falt ut en periode)
Ny-Ålesund.....: 47kt (liten storm), vindkast 59kt
Isfjord radio.....: 44kt (liten storm), vindkast 61kt
Pyramiden.....: 42kt (liten storm), vindkast 53kt
Akseløya.....: 37kt (sterk kuling), vindkast 47kt
Svea.....: 33kt (stiv kuling), vindkast 55kt
Barentsburg.....: 25kt (liten kuling), vindkast 44kt

Karl XII.....: 49kt (full storm), vindkast 59kt (hører ikke til Spitsbergen)

Edgeøya.....: 47kt (liten storm), vindkast 54kt (hører ikke til Spitsbergen)

1.4.2 Nedbør

Sted	Observert nedbør (mm) nedbørsdøgnet 19.12	Observert nedbør (mm) nedbørsdøgnet 20.12
Longyearbyen	11	2
Barentsburg	6	-
Hornsund	9	2
Ny Ålesund	0.3	-

En front passerte sakte norover øygruppa i løpet av hendelsen. Utfra prognosene i Hirlam 12 gav denne ca. 45mm for nedbørsdøgnene fredag og lørdag i Longyearbyen.

1.5 Sjeldenhet

Ingen vindrekorder.

Målinger på Svalbard lufthavn siden 1975. Statistikken viser at det er registrert 14 dager siden 1975 med vindstyrke full storm eller mer. 2 av disse dagene følger etter hverandre og er knyttet til samme episode, så i praksis har det vært 12 episoder på disse snart 41 årene. Det betyr et gjentaksintervall på ca. 3,5 år.

1.6 Skader

Tak blåste av brakke i Nybyen.

http://svalbardposten.no/index.php?page=vis_nyhet&NyhetID=6697&sok=

Ellers ingen vesentlige skader forårsaket direkte av vind.

1.7 Oppsummering/ konklusjon

Sterkeste vindstyrke som ble registrert på Svalbard, var full storm (Sørkapp, Hornsund, Svalbard lufthavn). Alle disse stasjonene har hatt sterkere vind tidligere. På Svalbard lufthavn har man full storm eller mer i snitt hvert tredje år. En gang tidligere er det målt sterk storm ved Svalbard lufthavn.

På bakgrunn av datamodellene ble det sendt fase A-varsel- varsel om økt overvåking - pga. forventet sterk vind for Nordenskiöldland. Fase A-varsel sendes når det er fare for ekstrem vind (for Nordenskiöldland er dette orkan). Vi innså 19/12 at vindstyrken ikke ville bli ekstrem, ut fra kriteriene, men opprettholdt fase A-varselet så lenge vinden var i økning. Det ble sendt avsluttende melding rett før midnatt, da vinden ikke kom til å øke og den lå godt under ekstremvind-kriteriene.

I tillegg til sterk vind, ble det registrert en del nedbør, som snø, men heller ikke her ekstreme verdier. Merk at nedbørmålinger i sterk vind vil alltid ha noen feilkilder, etter som ikke all snøen blir fanget opp av nedbørmåleren, pluss at snøfokk kan føre til at noe av den registrerte nedbøren faktisk kommer fra bakken.

Snø og snøfokk var med på det generelle tekstvarselet for Nordenskiöld og Spitsbergen, men fase A-varselet omhandlet kun vind. Det er foreløpig ikke etablert skredvarsling for Svalbard, derfor sa varslene ikke noe om skredfaren.